



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2022. gada 27. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesību aktu tuvināšana –
Mehāniskie transportlīdzekļi – Direktīva 2007/46/EK – Tehniskās specifikācijas –
Piedāvājums piegādāt rezerves daļas, kas ir līdzvērtīgas konkrētas preču zīmes oriģināliem –
Apstiprinājuma par saņemšanu neesamība – Pretendenta izdota deklarācija par līdzvērtīgumu
oriģinālam – Jēdziens “izgatavotājs” – Pierādīšanas līdzekļi – Publiskais iepirkums –
Direktīva 2014/25/ES

Apvienotajās lietās C-68/21 un C-84/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) iesniegusi ar 2020. gada 14. decembra lēmumiem un kas Tiesā registrēti 2021. gada 3. un 11. februārī, tiesvedībās

Iveco Orecchia SpA

pret

APAM Esercizio SpA (C-68/21),

Brescia Trasporti SpA (C-84/21),

piedaloties

Veneta Servizi International Srl unipersonale,

VAR Srl,

Di Pinto & Dalessandro SpA,

Bellizzi Srl,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] (referents), tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*] un I. Ziemele,

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

* Tiesvedības valoda – itāļu.

sekretārs: Č. Di Bella [*C. Di Bella*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 10. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Iveco Orecchia SpA* vārdā – *F. Brunetti* un *A. Vitale*, *avvocati*,
- *APAM Esercizio SpA* vārdā – *E. Zani*, *avvocato*,
- *Brescia Trasporti SpA* vārdā – *A. Salvadori*, *avvocato*,
- *Veneta Servizi International Srl unipersonale* vārdā – *S. Lago*, kā arī *A. Calegari*, *N. Creuso*, *N. de Zan* un *A. Manzi*, *avvocati*,
- *VAR Srl* vārdā – *M. Gorla* un *S. E. Viscio*, *avvocati*,
- *Di Pinto & Dalessandro SpA*, kā arī *Bellizzi Srl* vārdā – *M. Lancieri*, *avvocato*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *C. Pluchino*, *avvocata dello Stato*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Gattinara* un *M. Huttunen*, kā arī *K. Talabér-Ritz*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 5. maijā tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva) (OV 2007, L 263, 1. lpp.), 3. panta 27. punktu un 10., 19. un 28. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV 2014, L 94, 243. lpp.), 60. un 62. pantu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti divās tiesvedībās starp *Iveco Orecchia SpA* un *APAM Esercizio SpA* (C-68/21) un *Brescia Trasporti SpA* (C-84/21) par diviem publiskajiem iepirkumiem, kuros otrā un trešā minētā ir piešķirušas līgumslēgšanas tiesības.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2007/46

3 Saskaņā ar Direktīvas 2007/46 2., 3. un 14. apsvērumu:

“(2) Lai izveidotu Kopienas iekšējo tirgu un lai tas varētu labi darboties, būtu lietderīgi dalībvalstu apstiprināšanas sistēmas aizstāt ar Kopienas apstiprināšanas procedūru, kuras pamatā būtu pilnīgas saskaņošanas princips.

(3) Normatīvajos aktos būtu jāaskaņo un jākonkretizē tehniskas prasības, ko piemēro sistēmām, sastāvdaļām, atsevišķām tehniskām vienībām un transportlīdzekļiem. Tādiem normatīviem aktiem galvenokārt būtu jānodrošina augsta līmeņa ceļu satiksmes drošība, veselības aizsardzība, vides aizsardzība, energoefektivitāte un aizsardzība pret nelikumīgu lietojumu.

[..]

(14) Pieņemot tiesību aktus par transportlīdzekļu apstiprināšanu, galvenais mērķis ir nodrošināt, lai tirgū laisti jauni transportlīdzekļi, to sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības garantētu augsta līmeņa drošību un nekaitētu apkārtējai videi. [..]”

4 Šīs direktīvas 1. pantā “Temats” ir paredzēts:

“Ar šo direktīvu ir izveidota saskaņota administratīvu noteikumu un vispārēju tehnisku prasību sistēma, kā apstiprināt visus jaunus transportlīdzekļus, kas ir tās darbības jomā, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētas sistēmas, sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības, lai Kopienā atvieglotu to reģistrāciju, pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā.

Ar šo direktīvu ir paredzēti arī noteikumi tādu sastāvdaļu un aprīkojuma pārdošanai un ekspluatācijas sākšanai, kas ir paredzēts saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātiem transportlīdzekļiem.

Piemērojot šo direktīvu, normatīvajos aktos, kuru pilnīgs saraksts ir IV pielikumā, ietver īpašas tehniskas prasības transportlīdzekļu uzbūvei un darbībai.”

5 Minētās direktīvas 2. panta “Darbības joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz vienā vai vairākos posmos konstruētu un izgatavotu, izmantošanai uz autoceļiem paredzētu transportlīdzekļu apstiprināšanu, kā arī uz tādu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību tipa apstiprināšanu, kuras konstruētas un izgatavotas šādiem transportlīdzekļiem.

[..]”

6 Šīs pašas direktīvas 3. pantā “Definīcijas” ir paredzēts:

“Ja vien šajā direktīvā un IV pielikumā uzskaitītajos normatīvajos aktos nav paredzēts citādi, piemēro šādas definīcijas:

- 1) “normatīvs akts” ir atsevišķā direktīva vai regula, vai ANO EEK noteikumi, kas pievienoti Pārskatītajam 1958. gada nolīgumam;
- 2) “atsevišķā direktīva vai regula” ir direktīva vai regula, kas uzskaitīta IV pielikuma I daļā. Šis termins ietver arī minēto aktu īstenošanas aktus;
- 3) “tipa apstiprināšana” ir procedūra, ar ko dalībvalsts apliecina, ka transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tips atbilst attiecīgiem administratīviem noteikumiem un tehniskām prasībām;

[..]

- 5) “EK tipa apstiprināšana” ir procedūra, ar ko dalībvalsts apliecina, ka transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tips atbilst attiecīgiem šajā direktīvā paredzētiem administratīviem noteikumiem un tehniskām prasībām, un IV vai XI pielikumā uzskaitītiem normatīviem aktiem;

[..]

- 23) “sistēma” ir apvienotu ierīču bloks, kas transportlīdzeklī veic vienu vai vairākas īpašas funkcijas un uz ko attiecas kāda normatīvā akta prasības;
- 24) “sastāvdaļa” ir ierīce, uz ko attiecas normatīvā akta prasības, ko paredzēts izmantot kā transportlīdzekļa daļu un kam tipa apstiprinājumu var piešķirt atsevišķi no transportlīdzekļa, ja tas tieši paredzēts normatīvajā aktā;
- 25) “atsevišķa tehniska vienība” ir ierīce, uz ko attiecas normatīvā akta prasības, ko paredzēts izmantot kā transportlīdzekļa daļu un kam tipa apstiprinājumu var piešķirt atsevišķi no transportlīdzekļa, bet tikai attiecībā uz vienu vai vairākiem noteiktiem transportlīdzekļu tipiem, ja tas tieši paredzēts normatīvajā aktā;
- 26) “oriģinālas daļas vai aprīkojums” ir daļas vai aprīkojums, ko attiecīga transportlīdzekļa montāžai izgatavo saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja noteiktiem daļu vai aprīkojuma ražošanas parametriem un standartiem. Pie tām pieder tādas daļas un aprīkojums, ko izgatavo vienā un tajā pašā ražošanas līnijā, kur izgatavo šīs sastāvdaļas un aprīkojumu. Ja nav pierādīts pretējais, uzskata, ka daļas ir oriģinālas, ja daļu izgatavotājs apliecina, ka daļas atbilst to sastāvdaļu kvalitātei, kuras izmanto attiecīgu transportlīdzekļu montāžā, un ir izgatavotas saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja parametriem un ražošanas standartiem;
- 27) “izgatavotājs” ir persona vai struktūra, kas apstiprinātājai iestādei atbild par visiem tipa apstiprināšanas vai atļauju piešķiršanas procesa aspektiem un par ražošanas atbilstības nodrošināšanu. Nav būtiski, lai šī persona vai struktūra būtu tieši iesaistīta vis[os] apstiprināšanas procesā iesaistītā transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības izgatavošanas posmos;

[..].”

- 7 Saskaņā ar Direktīvas 2007/46 5. pantu “Izgatavotāju pienākumi”:

“1. Izgatavotājs atbild apstiprinātājai iestādei par visiem apstiprināšanas aspektiem un ražojumu atbilstības nodrošināšanu neatkarīgi no tā, vai izgatavotājs ir tieši iesaistīts visos kāda transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības izgatavošanas posmos.

[..]”

- 8 Šīs direktīvas 10. pants “Īpaši noteikumi par sistēmām, sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām” ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis piešķir EK tipa apstiprinājumu sistēmām, kas atbilst datiem informācijas mapē un attiecīgā atsevišķajā direktīvā vai regulā paredzētām tehniskām prasībām, kā noteikts IV vai XI pielikumā.

2. Dalībvalstis EK sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību tipa apstiprinājumus piešķir sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām, kas atbilst datiem informācijas mapē un attiecīgā atsevišķajā direktīvā vai regulā paredzētām tehniskām prasībām, kā norādīts IV pielikumā.

[..]”

- 9 Saskaņā ar minētās direktīvas 19. pantu “EK tipa apstiprinājuma marķējums”:

“1. Sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību izgatavotājs neatkarīgi no tā, vai tās ir sistēmas daļas, katrai saskaņā ar apstiprināto tipu izgatavotai sastāvdaļai vai vienībai piestiprina EK tipa apstiprinājuma marķējumu, kā paredzēts attiecīgā atsevišķajā direktīvā vai regulā.

2. Ja nav vajadzīgs EK tipa apstiprinājuma marķējums, izgatavotājs piestiprina vismaz savu tirdzniecības nosaukumu vai prečzīmi un tipa numuru, un/vai identifikācijas numuru.

[..]”

- 10 Šīs pašas direktīvas 28. panta “Sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību pārdošana un nodošana ekspluatācijā” 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis ļauj pārdot vai nodot ekspluatācijā sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības vienīgi tad, ja tās atbilst attiecīgu normatīvu aktu prasībām un ir attiecīgi marķētas saskaņā ar 19. pantu.”

- 11 Direktīvas 2007/46 38. panta “Informācija sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību izgatavotājiem” 1. punktā ir noteikts:

“Transportlīdzekļa izgatavotājs sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību izgatavotājiem dara pieejamus visus datus, vajadzības gadījumā arī rasējumus, kas īpaši uzskaitīti normatīvā akta pielikumā vai papildinājumā un ir vajadzīgi sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību EK tipa apstiprināšanai vai ir vajadzīgi, lai saņemtu atļauju saskaņā ar 31. pantu.

[..]”

- 12 Direktīvas 2007/46 IV pielikumam “Transportlīdzekļu EK tipa apstiprinājuma prasības” ir divas daļas. Šī pielikuma I daļā ietverts Savienības normatīvo aktu saraksts, un II daļā uzskaitītas atsevišķi Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) noteikumi, precizējot, ka saskaņā ar šiem noteikumiem izsniegts apstiprinājums ir jāuzskata par tādu, kas aizstāj EK apstiprinājumu, kurš izsniegts saskaņā ar tabulas I daļā norādītās atsevišķās direktīvas vai regulas prasībām.

Regula (EK) Nr. 1400/2002

- 13 Komisijas Regulas (EK) Nr. 1400/2002 (2002. gada 31. jūlijs) par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē (OV 2002, L 203, 30. lpp.), kuras spēkā esamības termiņš saskaņā ar šīs regulas 12. panta 3. punktu beidzās 2010. gada 31. maijā, 1. panta u) punktā bija šāda definīcija:

“atbilstošas kvalitātes rezerves daļas” ir ekskluzīvas rezerves daļas, kas izgatavotas jebkurā uzņēmumā, [kurš] katrā laikā var apliecināt, ka rezerves daļu kvalitāte ir tāda pati kā detaļām, kuras izmanto vai kuras ir izmantotas attiecīgo transportlīdzekļu montāžai”.

Direktīva 2014/25

- 14 Direktīvas 2014/25 56. un 83. apsvērums ir formulēts šādi:

“(56) Nekam šajā direktīvā nevajadzētu liegt noteikt vai piemērot pasākumus, kas vajadzīgi sabiedriskās kārtības, sabiedrības morāles, sabiedrības drošības, veselības, cilvēku un dzīvnieku dzīvības aizsardzībai vai augu saglabāšanai, vai citiem vides pasākumiem, jo īpaši ilgtspējīgas attīstības mērķiem, ja minētie pasākumi atbilst LESD.

[..]

(83) [..]

Tādēļ tehniskās specifikācijas būtu jāizstrādā tā, lai izvairītos no konkurences mākslīgas sašaurināšanas ar prasībām, kas izdevīgākas kādam konkrētam ekonomikas dalībniekam, atspoguļojot to piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu svarīgākos raksturlielumus, ko parasti piedāvā šis ekonomikas dalībnieks. Minēto mērķi vislabāk var sasniegt, ja tehniskās specifikācijas sastāda, nosakot funkcionālās un darbības prasības. [..]

[..]”

- 15 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets un darbības joma” ir paredzēts:

“1. Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi par līgumslēdzēju rīkoto iepirkumu procedūrām attiecībā uz līgumiem, kā arī metu konkursiem, kuru paredzamā vērtība nav mazāka par 15. pantā noteiktajām robežvērtībām.

2. Šīs direktīvas nozīmē iepirkums ir viena vai vairāku līgumslēdzēju veikta būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu iegūšana, izmantojot piegādes, būvdarbu vai pakalpojumu līgumu no šo līgumslēdzēju izraudzītiem ekonomikas dalībniekiem ar noteikumu, ka būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi ir paredzēti, lai veiktu kādu no 8.–14. pantā minētajām darbībām.”

- 16 Minētās direktīvas 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šajā direktīvā “līgumslēdzējas iestādes” ir valsts, reģionālās vai vietējās iestādes, publisko tiesību subjekti vai vienas vai vairāku šādu iestāžu vai viena vai vairāku šādu publisko tiesību subjektu veidotas apvienības.”

- 17 Direktīvas 2014/25 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir minēts:

“Šajā direktīvā līgumslēdzēji ir subjekti:

a) kas ir līgumslēdzējas iestādes vai publiski uzņēmumi un kas veic vienu no 8.–14. pantā minētajām darbībām.”

- 18 Saskaņā ar šīs direktīvas 11. pantu “Transporta pakalpojumi”:

“Šī direktīva attiecas uz tādu tīklu nodrošināšanu un ekspluatāciju, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus dzelzceļu, automatizēto sistēmu, tramvaju, trolejbusu, autobusu vai trošu transporta jomā.

[..]”

- 19 Minētās direktīvas 15. pantā, redakcijā, kas piemērojama pamatlīstas faktiem, bija paredzēts, ka tā attiecībā uz piegādes līgumiem ir piemērojama līgumiem, kuru paredzamā vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir 414 000 EUR vai lielāka, ja vien šie līgumi nav izslēgti saskaņā ar izņēmumiem, kas paredzēti 18.–23. pantā, vai saskaņā ar 34. pantu attiecībā uz konkrētās darbības veikšanu.

- 20 Šīs pašas direktīvas 60. pants “Tehniskās specifikācijas” ir formulēts šādi:

“1. Tehniskās specifikācijas, kas definētas VIII pielikuma 1. punktā, izklāsta iepirkuma procedūras dokumentos. Tehniskās specifikācijas nosaka būvdarbu, pakalpojuma vai piegādes nepieciešamos raksturlielumus.

[..]

2. Tehniskās specifikācijas visiem ekonomikas dalībniekiem sniedz vienādu piekļuvi iepirkuma procedūrai, un to sekas nav tādas, ka rodas nepamatoti šķēršļi publiskā iepirkuma atvēršanai konkurencei.

3. Neskarot obligātos valsts tehniskos noteikumus, ciktāl tie ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem, tehniskās specifikācijas formulē kādā no šādiem veidiem:

[..]

b) ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un – vēlamajā secībā – uz valsts standartiem, kuros transponēti Eiropas standarti, Eiropas tehniskiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām Eiropas standartizācijas institūciju noteiktām tehnisko atsauču sistēmām vai, ja tādu nav, uz valsts standartiem, valsts tehniskajiem apstiprinājumiem vai valsts tehniskajām specifikācijām attiecībā uz būvdarbu projektēšanu, tāmēšanu un izpildi un piegāžu izmantošanu; katru atsauci papildina ar vārdiem “vai līdzvērtīgs”;

[..].

4. Izņemot tad, ja līguma priekšmets to attaisno, tehniskajās specifikācijās nemin konkrētus ražotājus vai avotus vai konkrētus procesus, kuri raksturo kāda konkrēta ekonomikas dalībnieka nodrošinātos produktus vai pakalpojumus, vai tirdzniecības markas, patentus, tipus vai konkrētu izcelsmi, vai ražošanas veidu, kas dažiem uzņēmumiem vai produktiem var nodrošināt priekšrocības vai izraisīt to izslēgšanu. Izņēmuma gadījumos šādu atsauci var iekļaut, ja nav iespējams sagatavot pietiekami precīzu un saprotamu līguma priekšmeta aprakstu saskaņā ar 3. punktu. Šādu atsauci papildina ar vārdiem “vai līdzvērtīgs”.

5. Ja līgumslēdzējs izmanto iespēju atsaukties uz 3. punkta b) apakšpunktā minētajām tehniskajām specifikācijām, tas nenoraida piedāvājumu tāpēc, ka piedāvātie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi neatbilst atsaucē norādītajām tehniskajām specifikācijām, ja pretendents, izmantojot jebkādos piemērotus līdzekļus, tostarp 62. pantā minētos pierādījumus, savā piedāvājumā pierāda, ka piedāvātie risinājumi līdzvērtīgi nodrošina tehnisko specifikāciju prasību izpildi.

[..]”

- 21 Saskaņā ar Direktīvas 2014/25 62. pantu “Testa ziņojumi, sertifikācija un citi pierādījumi”:

“1. Līgumslēdzēji var prasīt, lai ekonomikas dalībnieki iesniegtu testa ziņojumu no atbilstības novērtēšanas struktūras vai sertifikātu, ko izdevusi šāda struktūra, lai pierādītu atbilstību tehniskajās specifikācijās noteiktajām prasībām vai kritērijiem, piešķiršanas kritērijiem vai līguma izpildes nosacījumiem.

Ja līgumslēdzēji prasa iesniegt sertifikātus, ko sastādījusi konkrēta atbilstības novērtēšanas struktūra, līgumslēdzēji pieņem arī sertifikātus no citām līdzvērtīgām atbilstības novērtēšanas struktūrām.

[..]

2. Līgumslēdzēji pieņem citus atbilstīgus pierādījumus to vietā, kas minēti 1. punktā, piemēram, ražotāja tehnisko dokumentāciju, ja attiecīgajam ekonomikas dalībniekam nebija piekļuves šādiem 1. punktā minētajiem sertifikātiem vai testa ziņojumiem vai ja tos nav iespējams iegūt attiecīgajos termiņos, ar noteikumu, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks nav vainojams piekļuves trūkumā, un ar noteikumu, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks pierāda, ka būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi atbilst tehniskajās specifikācijās izklāstītajām prasībām vai kritērijiem, piešķiršanas kritērijiem vai līguma izpildes nosacījumiem.

[..]”

Itālijas tiesības

Infrastruktūras un transporta ministrijas 2008. gada 28. aprīļa Dekrēts Nr. 32721

- 22 Direktīva 2007/46 Itālijas tiesībās tika transponēta ar 2008. gada 28. aprīļa *decreto n° 32721 del Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti Recepimento della direttiva 2007/46/CE del Parlamento europeo e del Consiglio del 5 settembre 2007, relativa all’omologazione dei veicoli a*

motore e dei loro rimorchi, nonché dei sistemi, componenti ed entità tecniche destinati a tali veicoli (Infrastrukturā un transporta ministrijas Dekrēts Nr. 32721 par to, kā transponēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai; 2008. gada 12. jūlija *GURI* nr. 162 kārtējais pielikums).

- 23 Šī dekrēta 3. panta ff) punktā “izgatavotājs” ir definēts kā “persona vai struktūra, kas apstiprinātājam iestādei atbild par visiem tipa apstiprināšanas procesa aspektiem un par ražošanas atbilstības nodrošināšanu. Nav būtiski, lai šī persona vai struktūra būtu tieši iesaistīta visos apstiprināšanas procesā iesaistītā transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības izgatavošanas posmos”.

Republikas prezidenta 2000. gada 28. decembra Dekrēts Nr. 445

- 24 Saskaņā ar 49. pantu 2000. gada 28. decembra *decreto del Presidente della Repubblica n° 445 – Testo unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di documentazione amministrativa* (Republikas prezidenta Dekrēts Nr. 445 – Normatīvo un administratīvo dokumentu noteikumu vienotais teksts; 2001. gada 20. februāra *GURI* Nr. 42 kārtējais pielikums) “izcelsmes [...] sertifikātus, EK atbilstības, preču zīmju vai patentu sertifikātus nevar aizstāt ar citu dokumentu, ja vien piemērojamajā tiesiskajā regulējumā nav noteikts citādi”.

2016. gada 18. aprīļa Lēģislatīvais dekrēts Nr. 50

- 25 Saskaņā ar 68. pantu 2016. gada 18. aprīļa *decreto legislativo n° 50 – Codice dei contratti pubblici* (Lēģislatīvais dekrēts Nr. 50 par Sabiedrisko pakalpojumu līgumu kodeksu; 2016. gada 19. aprīļa *GURI* Nr. 91 kārtējais pielikums):

“1. XIII pielikuma 1. punktā norādītās tehniskās specifikācijas tiek izklāstītas iepirkuma procedūras dokumentos, un tajās nosaka būvdarbu, pakalpojumu vai piegādes nepieciešamos raksturlielumus. [...]”

[..]

5. Neskarot obligātās valsts tehniskās normas, tehniskās specifikācijas formulē kādā no šādiem veidiem: [...] b) ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un – vēlamojā secībā – uz standartiem, kuros ir transponēti Eiropas standarti, Eiropas tehniskajiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām Eiropas standartizācijas institūciju noteiktām tehnisko atsauču sistēmām vai, ja tādu nav, uz valsts standartiem, tehniskajiem apstiprinājumiem vai tehniskajām specifikācijām attiecībā uz būvdarbu projektēšanu, tāmēšanu un izpildi un piegāžu izmantošanu. Katru atsauci papildina ar frāzi “vai līdzvērtīgs”; [...].

6. Izņemot tad, ja līguma priekšmets to attaisno, tehniskajās specifikācijās nemin konkrētus ražotājus vai avotus vai konkrētus procesus, kuri raksturo kāda konkrēta ekonomikas dalībnieka nodrošinātos produktus vai pakalpojumus, vai tirdzniecības markas, patentus, tipus vai konkrētu izcelsmi, vai ražošanas veidu, kas dažiem uzņēmumiem vai produktiem var nodrošināt priekšrocības vai izraisīt to izslēgšanu. Izņēmuma gadījumos šādu atsauci var iekļaut, ja nav iespējams sagatavot pietiekami precīzu un saprotamu līguma priekšmeta aprakstu saskaņā ar 5. punktu. Šādu atsauci papildina ar vārdiem “vai līdzvērtīgs”.

7. Ja līgumslēdzējas iestādes izmanto iespēju atsaukties uz 5. punkta b) apakšpunktā minētajām tehniskajām specifikācijām, tās nevar atzīt piedāvājumu par nepieņemamu vai noraidīt to tāpēc, ka piedāvātie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi neatbilst atsaucē norādītajām tehniskajām specifikācijām, ja pretendents, izmantojot jebkākus piemērotus līdzekļus, tostarp 86. pantā minētos pierādīšanas līdzekļus, pierāda, ka piedāvātie risinājumi līdzvērtīgi nodrošina tehnisko specifikāciju prasību izpildi.”
- 26 Šī leģislatīvā dekrēta 86. panta 5. punktā ir paredzēts, ka “ekonomikas dalībnieku tehniskās iespējas var pierādīt ar vienu vai vairākiem XVII pielikuma II daļā uzskaitītajiem līdzekļiem atkarībā no būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu rakstura, daudzuma vai nozīmes un izmantošanas”.
- 27 Minētā leģislatīvā dekrēta XVII pielikuma II daļas k) punktā ir noteikts, ka pierādīšanas līdzekļi, kas apliecina tehniskās iespējas attiecībā uz piegādājamām precēm, ir: “i) paraugi, apraksti vai fotogrāfijas, kuru autentiskums ir jāapliecina pēc līgumslēdzējas iestādes pieprasījuma; ii) sertifikāti, ko sagatavojuši oficiālie institūti vai dienesti, kuri ir atbildīgi par kvalitātes kontroli un ir atzīti par kompetentiem, un kas apliecina to produktu atbilstību, kuri ir labi identificēti ar atsauci uz specifikācijām vai tehniskiem standartiem.”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-68/21

- 28 Ar paziņojumu par iepirkumu, kas publicēts 2018. gada 21. augustā, *APAM Esercizio*, publisks uzņēmums, kas darbojas vietējā sabiedriskā transporta jomā Mantujā (Itālija), sāka procedūru, lai noslēgtu pamatnolīgumu par “autobusiem paredzēto *Iveco* oriģinālo rezerves daļu vai līdzvērtīgu rezerves daļu” piegādi, un pasūtījuma aplēstā vērtība bija 710 000 EUR.
- 29 Iepirkuma nolikuma 5.1. pantā “Rezerves daļu veidi” bija paredzēti trīs rezerves daļu veidi, proti, “rezerves daļas, kas paredzētas transportlīdzekļa drošībai un vides aizsardzībai”, “oriģinālās (vai pirmās montāžas) rezerves daļas” un “līdzvērtīgas rezerves daļas”, kas definētas kā “rezerves daļas (detaļas, sastāvdaļas, aprīkojums), kuru kvalitāte ir līdzvērtīga oriģinālam, vai rezerves daļas, kuru kvalitāte ir vismaz vienāda ar transportlīdzekļa montāžai izmantoto sastāvdaļu kvalitāti un kuras ražotas saskaņā ar oriģinālo rezerves daļas ražotāja tehniskajām specifikācijām un ražošanas standartiem”.
- 30 Šajā ziņā tika norādīts, ka “minētās [līdzvērtīgās] rezerves daļas saskaņā ar Savienības normatīvajiem aktiem un spēkā esošajām tiesību normām drīkst ražot jebkurš uzņēmums, kas var jebkurā laikā apliecināt saskaņā ar spēkā esošo standartu (UNI-CEI-ENISO/IEC 17050), ka tā ražoto rezerves daļu kvalitāte atbilst oriģinālo transportlīdzekļa montāžai izmantoto sastāvdaļu kvalitātei”.
- 31 Iepirkuma nolikuma 5.2. pantā “Sertifikāti un apliecinājumi” bija norādīts, ka pretendents “iepirkuma procedūrā attiecībā uz līdzvērtīgajām rezerves daļām ir jāiesniedz rezerves daļas atbilstības sertifikāts vai īpašs apstiprinājums, kuru izsniedz ražotājs un/vai apstiprinātāja iestāde, un/vai testēšanas laboratorija, kas sertificēta saskaņā ar standartu ISO 45000”.

- 32 Kā viens no piedāvājumā iesniedzamajiem administratīvajiem dokumentiem saskaņā ar iepirkuma nolikuma 15. panta “Administratīvie dokumenti” d) punktu bija prasīta “katras piedāvātās līdzvērtīgās rezerves daļas atbilstoša tehniskā dokumentācija, kam pievienots: [...] līdzvērtīgās rezerves daļas ražotāja izdots preces apstiprinājuma sertifikāts gadījumā, kad šāds apstiprinājums ir obligāti nepieciešams; piedāvātās līdzvērtīgās rezerves daļas ražotāja izdots sertifikāts, kas apliecina piedāvātās preces līdzvērtību attiecīgajai oriģinālajai (vai pirmās montāžas) precei tādā ziņā, ka tās ir pilnībā savstarpēji aizstājamas, neizmantojot nekādus rezerves daļas pielāgumus ierīcei vai sistēmai, kurā to paredzēts uzstādīt, un darbības rezultāti nodrošina preces regulāru funkcionalitāti un drošību sistēmā, kā arī identisku darbmūžu”.
- 33 Konkursa procedūrā piedalījās trīs uzņēmumi, tostarp *Veneta Servizi International Srl unipersonale* (turpmāk tekstā – “VSI”) un *Iveco Orecchia* – divi Itālijā reģistrēti uzņēmumi.
- 34 Ar 2019. gada 29. janvāra lēmumu *APAM Esercizio* līguma slēgšanas tiesības galīgi piešķīra VSI.
- 35 Ar prasību, kas celta *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia – sezione staccata di Brescia* (Lombardijas Reģionālās administratīvās tiesas Brešas atsevišķā palāta, Itālija), *Iveco Orecchia*, kas klasificēts otrajā vietā, apstrīdēja līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu VSI. Prasības pamatojumā *Iveco Orecchia* tostarp norādīja, ka VSI esot bijis jāizslēdz no iepirkuma tā iesniegtā piedāvājuma nepilnīgā rakstura dēļ, ņemot vērā, ka šis uzņēmums, lai pierādītu tā šķietami iesniegto rezerves daļu atbilstību tehniskajām specifikācijām, nebija iesniedzis saņemšanas vai atbilstības sertifikātus, kā arī tehniskos dokumentus, kuru iesniegšana bija paredzēta iepirkuma nolikumā, pretējā gadījumā paredzot izslēgšanu. *Iveco Orecchia* uzskata, ka VSI ir vienīgi iesniedzis šo rezerves daļu līdzvērtīguma vispārēju pašsertifikātu un ir apgalvojis, ka, lai gan tas ir tikai tirgotājs, tas ir šo rezerves daļu izgatavotājs un ražotājs.
- 36 Ar 2019. gada 25. jūnija spriedumu *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia – sezione staccata di Brescia* (Lombardijas Reģionālās administratīvās tiesas Brešas atsevišķā palāta) noraidīja *Iveco Orecchia* prasību kā nepamatotu. Šī tiesa tostarp uzskatīja, ka tiesiskais regulējums, kas pievienots uzaicinājumam iesniegt piedāvājumu un kas attiecas uz pretendentu iesniegtajiem dokumentiem, prasa iesniegt atbilstības sertifikātu vai konkrētu apstiprinājumu un tas nozīmē, ka ir bijis pietiekami iesniegt šādu sertifikātu. Turklāt *Iveco Orecchia* attiecībā uz individuālām rezerves daļām, uz ko attiecas aplūkots publiskais iepirkums, neesot pierādījusi, uz kāda juridiskā pamata būtu bijis jāiesniedz arī pierādījums par šo daļu apstiprinājumu.
- 37 *Iveco Orecchia* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija).

Lieta C-84/21

- 38 Ar 2018. gada 21. novembrī publicēto paziņojumu par uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā *Brescia Trasporti*, publisks uzņēmums, kas darbojas vietējā sabiedriskā transporta nozarē Brešā (Itālija), sāka līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru ar aplēsto līguma vērtību 2 100 000 EUR par “rezerves daļu piegādi *Iveco* markas autobusiem, kas aprīkoti ar *Iveco* dzinēju – Cig 7680570EDB”.
- 39 Iepirkuma tehniskās specifikācijas ietverošā dokumenta 1. pantā “Tehniskās definīcijas” bija definētas triju veidu rezerves daļas, proti, “oriģinālās rezerves daļas”, “pirmās montāžas oriģinālās rezerves daļas” un “līdzvērtīgas rezerves daļas”, un pēdējās minētās bija definētas kā “[rezerves]

daļas, kuru kvalitāte ir vismaz vienāda ar transportlīdzekļa ražošanai izmantoto sastāvdaļu kvalitāti un kuras ir ražotas saskaņā ar rezerves daļu ražotāja tehniskajām specifikācijām un ražošanas standartiem”.

- 40 Saskaņā ar tehnisko specifikāciju 3. pantu attiecībā uz “līdzvērtīgas kvalitātes rezerves daļām” bija prasīts piedāvājumam pievienot, pretējā gadījumā tas draudētu ar piedāvājuma izslēgšanu, “rezerves daļas ražotāja sertifikātu, kurā attiecībā uz katru rezerves daļu ir apliecināts: i) ka rezerves daļu kvalitāte ir pietiekami augsta, lai to izmantošana neradītu kaitējumu oriģinālo daļu ražotāja reputācijai; ii) ka ar tām ir pilnībā aizstājamas oriģinālās rezerves daļas, [...] nepielāgojot rezerves daļu ierīcei vai sistēmai, kurā to paredzēts uzstādīt”. Šajā noteikumā arī bija paredzēts, ka “piegādātājam ir arī jāiesniedz preces apstiprinājuma sertifikāts gadījumā, kad šāds apstiprinājums ir obligāti nepieciešams. Attiecībā uz bremžu uzlikām, bremžu diskām un trumuļiem piegādātājam papildus iepriekš minētajiem dokumentiem jāiesniedz sertifikāts, kas apliecina Kopienas tipa apstiprinājumu saskaņā ar [ANO EEK Noteikumi Nr. 90]”.
- 41 Iepirkuma procedūrā piedalījās divi uzņēmumi, proti, *VAR Srl*, sabiedrība, kas arī ir reģistrēta Itālijā, un *Iveco Orecchia*.
- 42 Ar 2019. gada 28. februāra lēmumu *Brescia Trasporti* liguma slēgšanas tiesības galīgi piešķīra *VAR*.
- 43 Ar prasību, kas celta *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia – sezione staccata di Brescia* (Lombardijas Reģionālās administratīvās tiesas Brešas atsevišķā palāta), *Iveco Orecchia*, kas klasificēts otrajā vietā, apstrīdēja liguma slēgšanas tiesību piešķiršanu *VAR*. Prasības pamatojumā *Iveco Orecchia* tostarp norādīja, ka *VAR* esot bijis jāizslēdz no iepirkuma tā iesniegtā piedāvājuma nepilnīgā rakstura dēļ, jo šis uzņēmums attiecībā uz tā piedāvātajām līdzvērtīgas kvalitātes rezerves daļām neesot iesniedzis ražotāja sertifikātus, kas apliecinātu šī uzņēmuma piedāvāto rezerves daļu līdzvērtību. Paša *VAR* izdotajiem sertifikātiem neesot nozīmes, jo tas ir rezerves daļu tirgotājs/izplatītājs, nevis izgatavotājs/ražotājs. Turklāt *VAR* neesot iesniedzis ne sertifikātus par šo rezerves daļu apstiprinājumu, ne informāciju par to iespējamo apstiprinājumu.
- 44 Ar 2019. gada 26. augusta spriedumu *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia – sezione staccata di Brescia* (Lombardijas Reģionālās administratīvās tiesas Brešas atsevišķā palāta) noraidīja *Iveco Orecchia* prasību kā nepamatotu. Šī tiesa tostarp uzskatīja, ka pretendentu, kurš pierāda savu produktu līdzvērtību, nevar izslēgt no iepirkuma un ka atbilstošajā tiesiskajā regulējumā nav prasīts, lai katra transportlīdzekļa sastāvdaļa tiktu apstiprināta. Apgalvojums, ka visām rezerves daļām, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā uzskaitītie normatīvie akti, ir jāveic īpašs apstiprinājums, neesot pamatots. Tam, ka *VAR* piedāvātajām trumuļa bremzēm nav pierādījuma par apstiprinājumu, attiecībā uz kurām ANO EEK Noteikumos Nr. 90 ir prasīts apstiprinājums, neesot nozīmes, it īpaši, ņemot vērā, ka šī regula esot piemērojama tikai transportlīdzekļiem, kas reģistrēti pēc 2016. gada novembra.
- 45 *Iveco Orecchia* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.
- 46 *Di Pinto & Dalessandro SpA* un *Bellizzi Srl*, divas Itālijā reģistrētas sabiedrības, kas darbojas autobusu tehniskās apkopes tirgū, iestājās šajā tiesvedībā.

Prejudiciālie jautājumi

- 47 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jānošķir divi aspekti, kas attiecas uz aplūkotajām publiskā iepirkuma procedūrām, proti, pirmkārt, rezerves daļu, kuras pretendenti piedāvā oriģinālo rezerves daļu vietā, līdzvērtības jautājums, un no tā izriet, ka ir jāveic attiecīgo rezerves daļu kvalitātes novērtējums, kā arī attiecīgo preču salīdzinājums, un, otrkārt, šādu rezerves daļu apstiprināšanas kritērijs, un tas nozīmē, ka tās atbilst Eiropas vai valsts tehniskajai specifikācijai.
- 48 Šī tiesa turklāt norāda, ka princips, saskaņā ar kuru publiskajā iepirkumā tiek pieļauti līdzvērtīgi produkti, ir vērsts uz to, lai saglabātu brīvu konkurenci un vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem.
- 49 Apstiprināšanas prasībai pakļauto rezerves daļu, it īpaši, ja tās var apdraudēt transportlīdzekļu drošību un ekoloģiskos raksturlielumus, pārdošana ir iespējama tikai tad, ja tām apstiprinājumu un atļauju ir sniegusi apstiprinātāja iestāde. Šajā ziņā Direktīvas 2007/46 IV pielikumā esot ietverts to sastāvdaļu sīks saraksts, attiecībā uz kurām pastāv atbilstošs un konkrēts tiesiskais regulējums par apstiprinājumu.
- 50 Pamatlietā aplūkotajās publiskā iepirkuma procedūrās tiesiskajā regulējumā, kas ietverts uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā un kas attiecas uz pretendentu iesniegtajiem dokumentiem, esot bijusi prasība iesniegt apstiprinājuma sertifikātu gadījumā, ja šāda apstiprināšana ir obligāta. Tomēr šajā gadījumā pretendenti, kam tika piešķirtas liguma slēgšanas tiesības, esot iesnieguši un līgumslēdzējas iestādes esot piekritušas – kā alternatīvam pierādījumam par oriģinālo rezerves daļu vietā piedāvāto rezerves daļu līdzvērtību – pretendenta paziņojumam, kuram nebija pievienots nepieciešamais apstiprinājuma sertifikāts vai citi līdzvērtīgi tehniski dokumenti, piemēram, atbilstības pārbaudes testi.
- 51 Pirmkārt, tātad rodoties jautājums, vai attiecībā uz apstiprinātām līdzvērtīgām rezerves daļām pretendentam ir jāiesniedz arī apstiprinājuma sertifikāts (pretējā gadījumā tas draudētu ar tā piedāvājuma izslēgšanu) kā pierādījums tam, ka minētās rezerves daļas patiešām ir līdzvērtīgas oriģinālajām, vai vismaz jāiesniedz konkrēts pierādījums, ka rezerves daļa ir apstiprināta, vai arī šiem dokumentiem alternatīvi ir pietiekami iesniegt pretendenta paziņojumu, saskaņā ar kuru tā piedāvājumā iekļautās rezerves daļas ir līdzvērtīgas oriģinālajām daļām.
- 52 Iesniedzējtiesa uzskata – ja uz rezerves daļu ir attiecināms kāds no Direktīvas 2007/46 IV pielikumā paredzētajiem normatīvajiem aktiem, to var tirgot tikai tad, ja tā ir iepriekš apstiprināta saskaņā ar atbilstošajām šīs direktīvas tiesību normām un vienlīdzīgas attieksmes, pamatotības, labas pārvaldības un objektivitātes principiem. Nevar izslēgt, ka pierādījuma par apstiprinājumu vietā var pietikt ar to, ka tiek iesniegts līdzvērtības sertifikāts, kurā ir atzīts, ka rezerves daļa atbilst attiecīgajā publiskajā iepirkumā paredzētajām tehniskajām specifikācijām.
- 53 Otrkārt, esot jānosaka, kurš uzņēmums ir iesniedzis līdzvērtības deklarācijas, un it īpaši, vai tās noteikti ir jānogatavo piedāvāto rezerves daļu izgatavotājam vai arī tās var sagatavot tālākpārdevējs vai tirgotājs.
- 54 Iesniedzējtiesa uzskata, ka jēdzienu “izgatavotājs”, kā tas definēts Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktā, varētu interpretēt šauri un tad tas sakristu ar jēdzienu “ražotājs”. Regulas Nr. 1400/2002 1. panta 1. punkta u) apakšpunkts liecina par labu šādai pieejai. Savukārt šo jēdzienu varētu saprast arī plašākā nozīmē, proti, kā tādu, kas attiecas uz ražotāju Savienības

tiesiskā regulējuma patērētāju tiesību aizsardzības jomā izpratnē, vai ekonomikas dalībnieka, kas laiž tirgū un savā vārdā un ar savu atbildību tirgo līdzvērtīgās rezerves daļas, kuras ražo citi, izpratnē.

55 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību abās pamatlietās un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kuri abās lietās ir formulēti identiski:

- “1) Vai Eiropas tiesībām – un it īpaši Direktīvas 2007/46 tiesību normām (tostarp tās 10., 19. un 28. pantam), kā arī vienlīdzīgas attieksmes un objektivitātes, brīvas konkurences un administratīvā procesa pienācīgas norises principiem – atbilst situācija, kad ar īpašu atsauci uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai paredzētu autobusu rezerves daļu piegādi, izmantojot publisko iepirkumu, līgumslēdzējai iestādei ir atļauts pieņemt konkrētam transportlīdzeklim paredzētās rezerves daļas, kuras ir izgatavojis ražotājs, kas nav transportlīdzekļa ražotājs, un kuras tāpēc nav apstiprinātas kopā ar transportlīdzekli, kuras ietilpst vienā no sastāvdaļu tiem, kam ir piemērojami minētās Direktīvas 2007/46 IV pielikumā uzskaitītie tehniskie noteikumi (“Transportlīdzekļu EK tipa apstiprinājuma prasības”), un kuras iepirkuma procedūrā tiek piedāvātas bez tipa apstiprinājuma sertifikāta un nesniedzot nekādas ziņas par faktisko tipa apstiprinājumu, un pat pieņemot, ka tipa apstiprinājums neesot vajadzīgs, jo pietiek tikai ar pretendenta iesniegto deklarāciju par līdzvērtību apstiprinātajam oriģinālam?”
- 2) Vai Eiropas tiesībām – un it īpaši Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktam – atbilst situācija, kad ar atsauci uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai paredzētu autobusu rezerves daļu piegādi, izmantojot publisko iepirkumu, atsevišķajam pretendentam ir atļauts pašam sevi kvalificēt par konkrētam transportlīdzeklim paredzētās konkrētas neoriģinālās rezerves daļas “izgatavotāju”, it īpaši, ja minētā rezerves daļa ietilpst vienā no sastāvdaļu tiem, kuriem ir piemērojami Direktīvas 2007/46 IV pielikumā uzskaitītie tehniskie noteikumi [...], vai turpretim minētajam pretendentam ir pienākums pierādīt – attiecībā uz katru šādi piedāvāto rezerves daļu un lai apliecinātu tās līdzvērtību iepirkuma procedūras tehniskajām specifikācijām –, ka tas ir subjekts, kas apstiprinātajai iestādei atbild par visiem tipa apstiprināšanas procesa aspektiem, kā arī par ražošanas un attiecīgā kvalitātes līmeņa atbilstības nodrošināšanu un tieši veic vismaz dažus apstiprināšanas procesā iesaistītās sastāvdaļas izgatavošanas posmus, apstiprinošas atbildes gadījumā precizējot, ar kādiem pierādīšanas līdzekļiem ir jāsniedz attiecīgais pierādījums?”

Tiesvedība Tiesā

56 Ar 2021. gada 16. marta lēmumu lietas C-68/21 un C-84/21 rakstveida un mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai tika apvienotas.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada piezīmes

57 Pirmkārt, jāatgādina, ka ar LESD 267. pantu iedibinātajā sadarbības procedūrā starp valstu tiesām un Tiesu tai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas ļautu izlemt valsts tiesas izskatīšanā esošo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi. Tiesas uzdevums ir interpretēt visas Savienības tiesību normas, kas vajadzīgas valsts tiesām, lai izlemtu

tajās iesniegtās lietās, pat ja šīs tiesību normas nav tieši norādītas jautājumos, kurus tai ir nosūtījušas šīs tiesas (spriedums, 2019. gada 19. decembris, *Nederlands Uitgeversverbond un Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 58 Šim nolūkam Tiesa no visas valsts tiesas iesniegtās informācijas un tostarp no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu pamatojuma var izdalīt tos minēto tiesību elementus, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (spriedums, 2019. gada 19. decembris, *Nederlands Uitgeversverbond un Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, 32. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 59 Šajā gadījumā, lai gan ir taisnība, ka iesniedzējtiesa savos prejudiciālajos jautājumos atsaucas tikai uz noteiktām Direktīvas 2007/46 normām, kā arī uz virkni tiesību principu, gan no šīs tiesas sniegtajiem paskaidrojumiem, gan no tās uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem izriet, ka minētie jautājumi attiecas uz pierādījumiem, kurus var pieprasīt vai kas ir jāpieprasa pretendentiem publiskā iepirkuma procedūrā. No tā izriet – lai sniegtu lietderīgu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem, jāņem vērā arī Savienības tiesību normas, kas īpaši attiecas uz pierādījumiem, kurus var pieprasīt vai kas ir jāpieprasa pretendentiem publiskā iepirkuma procedūrā, lai pierādītu, ka to piedāvājumi atbilst šajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu paredzētajām tehniskajām specifikācijām.
- 60 Runājot par tādiem uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumu kā pamatlietās aplūkotie, šādas tiesību normas ir atrodamas Direktīvas 2014/25 60. un 62. pantā. Turklāt, kā rakstveida apsvērumos norādījusi Komisija, abi pamatlietā aplūkotie uzaicinājumi iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā saskaņā ar minētās direktīvas 1. panta 1. un 2. punktu, 4. panta 1. punktu, 11. panta 1. punktu un 15. pantu, ņemot vērā, ka šie uzaicinājumi attiecas uz apgādi ar piegādēm, ko veic līgumslēdzēji, izmantodami tīklu, kas paredzēts, lai sniegtu sabiedriskā transporta pakalpojumus ar autobusu, ka šīs piegādes ir paredzētas šīs darbības veikšanai un ka pamatlietā aplūkoto līgumu vērtība pārsniedz tajā pašā direktīvā paredzēto robežvērtību.
- 61 Otrkārt, jānorāda – lai gan saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV 2018, L 151, 1. lpp.) 88. pantu Direktīva 2007/46 no 2020. gada 1. septembra tika atcelta un aizstāta ar šo regulu, no iesniedzējtiesas lēmuma tomēr izriet, ka pamatlietas pamatā esošie fakti ir norisinājušies pirms šī datuma. Tāpēc tieši Direktīvas 2007/46 normas ir nozīmīgas atbildēs uz prejudiciālajiem jautājumiem.
- 62 Treškārt, no prejudiciālajiem jautājumiem izriet, ka tie attiecas tikai uz tiesisko regulējumu par autobusa rezerves daļām, kuras savukārt ietilpst sastāvdaļās Direktīvas 2007/46 3. panta 24. punkta izpratnē un kuras ir minētas normatīvajos aktos šīs direktīvas 3. panta 1. punkta izpratnē, jo pēdējie minētie ir ietverti šīs direktīvas IV pielikumā.

Par pirmo jautājumu

- 63 Ar pirmo jautājumu, kam ir divas daļas, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2007/46 10. panta 2. punkts, 19. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde, veicot iepirkumu, kurā paredzēta rezerves daļu piegāde sabiedriskajam pakalpojumam paredzētajiem autobusiem, var pieņemt

piedāvājumu, ar ko tiek piedāvātas sastāvdaļas, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā paredzētie normatīvie akti un kurām nav pievienots sertifikāts par šādu rezerves daļu apstiprinājumu, ne arī pievienota informācija par šāda apstiprinājuma faktisku esamību, vai tomēr, ņemot vērā Direktīvas 2014/25 60. un 62. pantu, lai pieļautu šādu apstiprinājumu, pietiek ar pretendenta iesniegtu deklarāciju par līdzvērtību apstiprinātajam oriģinālam.

- 64 Attiecībā uz šī jautājuma pirmo daļu vispirms jāatgādina, ka Direktīvas 2007/46 mērķis, kā izriet no šīs direktīvas 2. un 3. apsvēruma, ir “aizstāt dalībvalstu apstiprināšanas sistēmas ar Kopienas apstiprināšanas procedūru, kuras pamatā ir pilnīgas saskaņošanas princips”, un “tehniskās prasības, kas piemērojamas sistēmām, sastāvdaļām, tehniskām vienībām un transportlīdzekļiem, būtu jāsaskaņo un jānosaka normatīvajos aktos”.
- 65 Tādējādi Direktīvas 2007/46 1. panta pirmajā daļā definētais šīs direktīvas mērķis ir izveidot “saskaņotu sistēmu, kas ietver administratīvos noteikumus un vispārīgas tehniskas prasības visu jaunu transportlīdzekļu, kas ietilpst tās piemērošanas jomā, apstiprināšanai, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai, lai Kopienā atvieglotu to reģistrāciju, pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā”.
- 66 Saskaņā ar minētās direktīvas 1. panta otro daļu tā paredz “arī noteikum[us] tādu sastāvdaļu un aprīkojuma pārdošanai un ekspluatācijas sākšanai, kas ir paredzēts saskaņā ar šo direktīvu apstiprinātiem transportlīdzekļiem”.
- 67 Turklāt, lai noteiktu pirmā jautājuma tvērumu, pirmkārt, jānorāda – lai gan Direktīvā 2007/46 ir nošķirti vairāku tipu apstiprinājumi, no atsaucēs šajā jautājumā konkrēti uz šīs direktīvas 10., 19. un 28. pantu var secināt, ka pirmais jautājums attiecas tikai uz EK tipa apstiprinājumu minētās direktīvas 3. panta 5. punkta izpratnē, proti, uz aktu, ar kuru dalībvalsts apliecina, ka transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības tips atbilst piemērojamiem minētās direktīvas administratīvajiem noteikumiem un tehniskajām prasībām un tās pašas direktīvas IV vai XI pielikumā uzskaitītajiem normatīvajiem aktiem; otrais no minētajiem pielikumiem attiecas uz īpašam lietojumam paredzētiem transportlīdzekļiem un tiem piemērojamām tiesību normām.
- 68 Direktīvas 2007/46 10. pants ir ietverts šīs direktīvas IV nodaļā “EK tipa apstiprināšanas procedūru norise”, savukārt minētās direktīvas 19. pants, kā izriet no tā nosaukuma, attiecas uz “EK tipa apstiprinājumu”, un šīs pašas direktīvas 28. panta 1. punktā, uz kuru lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādījusi iesniedzējtiesa, ir atsauce uz Direktīvas 2007/46 19. pantu.
- 69 Otrkārt, Direktīvas 2007/46 6. pantā ir noteiktas procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu EK tipa apstiprinājumu transportlīdzekļiem, kā arī tās 7. pantā – procedūra, kas jāievēro, lai saņemtu EK tipa apstiprinājumu sistēmām, sastāvdaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām. Tā kā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā aplūkotās sastāvdaļas nav tikušas apstiprinātas ar transportlīdzekļa tipu, attiecībā uz kuru tās piedāvāja pretendenti, bet tās tika uzrādītas kā līdzvērtīgas oriģinālajām sastāvdaļām, kas apstiprinātas ar šāda tipa transportlīdzekli, ir jāuzskata, ka šajā lietā nozīmīgas ir Direktīvas 2007/46 tiesību normas par sistēmu, sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību EK tipa apstiprinājumu.
- 70 Šajā ziņā vispirms no Direktīvas 2007/46 10. panta 2. punkta formulējuma izriet, ka dalībvalstis piešķir EK tipa apstiprinājumu sastāvdaļai, kas, pirmām kārtām, atbilst izgatavotāja lietas materiālos ietvertajai informācijai un, otrām kārtām, atbilst īpašās piemērojamās direktīvas vai regulas tehniskajām prasībām, kā norādīts šīs direktīvas IV pielikumā.

- 71 Tālāk Direktīvas 2007/46 19. panta 1. punktā ir paredzēts, ka izgatavotājs katrai saskaņā ar apstiprināto tipu izgatavotai sastāvdaļai vai vienībai piestiprina EK tipa apstiprinājuma marķējumu, kā paredzēts piemērojamajā atsevišķajā direktīvā vai regulā.
- 72 Visbeidzot saskaņā ar Direktīvas 2007/46 28. panta 1. punktu dalībvalstis ļauj pārdot vai nodot ekspluatācijā sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības vienīgi tad, ja tās atbilst konkrētu normatīvo aktu prasībām un ir attiecīgi marķētas saskaņā ar šīs direktīvas 19. pantu.
- 73 Pirmām kārtām, no minētās direktīvas 10. panta 2. punkta kopsakarā ar 19. panta 1. punktu, 28. panta 1. punktu un IV pielikumu izriet, ka sastāvdaļām, uz kurām attiecas šajā pielikumā uzskaitītie normatīvie akti tās pašas direktīvas 3. panta 1. punkta izpratnē, ir pienākums saņemt apstiprinājumu, ja vien šajos normatīvajos aktos ir paredzēts šāds apstiprinājums.
- 74 Otrām kārtām, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 51. punktā, no tā izriet, ka instruments, kuru Savienības likumdevējs ir izvēlējis Direktīvā 2007/46, lai pierādītu, ka transportlīdzekļa sastāvdaļas atbilst prasībām, kuras noteiktas šīs direktīvas IV pielikumā minētajos normatīvajos aktos, ir tāds, kas attiecas uz apstiprinājumu.
- 75 Šādu interpretāciju apstiprina tiesiskā regulējuma par transportlīdzekļu apstiprinājumu galvenais mērķis, kas atbilstoši Direktīvas 2007/46 14. apsvērumam ir “nodrošināt, lai tirgū laisti jauni transportlīdzekļi, to sastāvdaļas un atsevišķas tehniskas vienības garantētu augsta līmeņa drošību un nekaitētu apkārtējai videi”. Ar EK tipa apstiprināšanas procedūru sastāvdaļai attiecīgā dalībvalsts apliecina – kā izriet no Direktīvas 2007/46 3. panta 5. punktā ietvertās definīcijas –, ka šīs sastāvdaļas tips atbilst attiecīgajiem šajā direktīvā paredzētajiem administratīvajiem noteikumiem un tehniskajām prasībām un IV vai XI pielikumā uzskaitītajiem normatīvajiem aktiem, šādi apstiprinot, ka šī sastāvdaļa garantētu augsta līmeņa drošību un nekaitētu apkārtējai videi.
- 76 Protams, no Direktīvas 2007/46 19. panta 2. punkta izriet, ka EK tipa apstiprinājums netiek prasīts visu veidu sastāvdaļām. Šī tiesību norma attiecas uz situāciju, kad EK tipa apstiprinājuma preču zīmes pieņemšana nav nepieciešama, un tas nozīmē, ka atsevišķu veidu sastāvdaļas var atbrīvot no pienākuma saņemt šādu apstiprinājumu.
- 77 Tomēr šis konstatējums neietekmē šī sprieduma 73. punktā minēto secinājumu, saskaņā ar kuru uz Direktīvas 2007/46 IV pielikumā ietvertajos normatīvajos aktos minētajām sastāvdaļām attiecas apstiprinājuma pienākums, ciktāl šis apstiprinājums ir paredzēts šajos normatīvajos aktos. Tātad šādas sastāvdaļas var pārdot vai nodot ekspluatācijā saskaņā ar šīs direktīvas 28. panta 1. punktu un 19. panta 1. punktu tikai tad, ja par tām ir saņemts apstiprinājums.
- 78 Šo secinājumu neatspēko vienlīdzīgas attieksmes, objektivitātes, pilnīgas konkurences un labas pārvaldības principi, uz kuriem atsaucas iesniedzējtiesa. Pirmkārt, attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu jāatgādina – ciktāl par sastāvdaļām ir jāsaņem apstiprinājums, šis pienākums ir uzlikts visiem izgatavotājiem. Kā ģenerālvokāts būtībā norādījis secinājumu 56. punktā, minētais pienākums tātad neizriet no to rezerves daļu izgatavotājiem nelabvēlīgas diskriminācijas, kuras ir līdzvērtīgas oriģinālajām rezerves daļām, salīdzinājumā ar pēdējo minēto rezerves daļu izgatavotājiem.

- 79 Otrkārt, attiecībā uz šāda tipa apstiprinājuma pienākuma ietekmi uz konkurenci papildus tam, ka šis pienākums, kā tas tikko tika konstatēts, ir visiem sastāvdaļu izgatavotājiem, pietiek norādīt, ka saskaņā ar Direktīvas 2007/46 38. panta 1. punktu transportlīdzekļa izgatavotājs sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību izgatavotājiem dara pieejamus visus datus šādu sastāvdaļu vai atsevišķu tehnisku vienību EK tipa apstiprināšanai.
- 80 Treškārt, attiecībā uz objektivitātes un labas pārvaldības principiem iesniedzējtiesa nav paskaidrojusi, kā šie principi varētu būt nozīmīgi pirmajā jautājumā minēto Direktīvas 2007/46 normu interpretēšanai.
- 81 Attiecībā uz pirmā jautājuma otro daļu, kuras mērķis ir noskaidrot, vai līgumslēdzēja iestāde tādā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, kāda raksturota šajā jautājumā, var pieņemt piedāvājumu, kurā tiek piedāvātas sastāvdaļas, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā minētie normatīvie akti, kuros nav noteikts, ka par šīm sastāvdaļām ir saņemts apstiprinājums, ja šāda piedāvājuma saturs ir papildināts ar pretendenta deklarāciju, saskaņā ar kuru minētās sastāvdaļas ir līdzvērtīgas oriģinālajām rezerves daļām, jānorāda – kā to secinājumu 59. punktā minējis ģenerālvokāts –, ka jēdzieni “apstiprinājums” un “līdzvērtība” ir ar atšķirīgu saturu.
- 82 Kā izriet no Direktīvas 2007/46 3. panta 5. punkta, apstiprinājums pēc kompetento iestāžu veiktajām atbilstošajām pārbaudēm apliecina, ka attiecībā uz EK tipa apstiprinājumu sastāvdaļas veids atbilst Direktīvas 2007/46 prasībām, tostarp tehniskajām prasībām, kas ietvertas šīs direktīvas IV pielikumā uzskaitītajos normatīvajos aktos.
- 83 Jēdziens “līdzvērtība” Direktīvā 2007/46 nav definēts un atbilstoši tā parastajai nozīmei apzīmē tādas pašas vērtības vai funkcijas īpašības. Tādējādi vienas sastāvdaļas līdzvērtība attiecas uz jautājumu, vai šai sastāvdaļai ir tādas pašas īpašības kā citai sastāvdaļai neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav tikusi apstiprināta. Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 62. punktā, apstiprinājuma un līdzvērtības pierādījumi tādā nav savstarpēji aizstājami, jo apstiprinātā tipa sastāvdaļa var nebūt līdzvērtīga oriģinālajai sastāvdaļai, uz kuru attiecas uzaicinājums iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā.
- 84 Protams, nav izslēgts, ka neapstiprināta tipa sastāvdaļas faktiski ir līdzvērtīgas aplūkotajā publiskajā iepirkumā norādītajām oriģinālajām sastāvdaļām. Tomēr, tā kā Savienības likumdevējs, kā norādīts šī sprieduma 77. punktā, ir nolēmis, ka sastāvdaļas, kas ietilpst tāda veida sastāvā, attiecībā uz kuru Direktīvas 2007/46 IV pielikumā minētajos normatīvajos aktos ir paredzēts apstiprinājums, saskaņā ar šīs direktīvas 28. panta 1. punktu un 19. panta 1. punktu var tikt pārdotas vai nodotas ekspluatācijā tikai tad, ja šāda tipa sastāvdaļas ir šādi apstiprinātas, jāsecina, ka attiecībā uz šāda veida sastāvdaļām apstiprinājumu nevar aizstāt ar pretendenta iesniegto deklarāciju par līdzvērtību.
- 85 Šo secinājumu neatspēko Direktīvas 2014/25 60. un 62. panta noteikumi par tehniskajām specifikācijām, kas var būt iekļautas tādā publiskajā iepirkumā kā pamatlietās aplūkotais, un pierādījumiem, ar kuriem pretendenti var pierādīt, ka to piedāvājumi atbilst šīm tehniskajām specifikācijām.
- 86 No šīs direktīvas 60. panta 2. punkta izriet, ka tehniskās specifikācijas, kurās saskaņā ar šī panta 1. punktu ir definēti šajā direktīvā minēto būvdarbu, pakalpojumu vai piegādes nepieciešamie raksturlielumi, sniedz ekonomikas dalībniekiem vienlīdzīgu piekļuvi iepirkuma procedūrai un nerada nepamatotus šķēršļus, lai publiskos iepirkumus padarītu atvērtus konkurencei.

- 87 Direktīvas 2014/25 60. panta 4. punktā izņēmuma kārtā ir atļauts, ka tehniskajās specifikācijās ir atsauce uz “preču zīmi, patentu, tipu, konkrētu izcelsmi vai ražošanas veidu”, ja tas ir nepieciešams, lai sniegtu pietiekami precīzu un skaidru līguma priekšmeta aprakstu, un ciktāl šādai atsaucēi ir pievienoti vārdi “vai līdzvērtīgs”, kas ir iespēja, kas izmantota pamatlietās aplūkotojos uzaicinājumos iesniegt piedāvājumu.
- 88 Šādā gadījumā Direktīvas 2014/25 60. panta 5. punkts ļauj pretendenta pierādīt, ka tā piedāvātie risinājumi līdzvērtīgi nodrošina tehnisko specifikāciju prasību izpildi, “izmantojot jebkādas piemērotus līdzekļus, tostarp 62. pantā minētos pierādījumus”, kas papildus minētās direktīvas 62. panta 1. punktā minētajiem līdzekļiem, piemēram, atbilstības novērtēšanas struktūras izsniegtam sertifikātam, ietver citus “atbilstīgus pierādījumus” šīs pašas direktīvas 62. panta 2. punkta izpratnē.
- 89 Šo tiesību normu mērķis, kā izriet arī no Direktīvas 2014/25 83. apsvēruma, ir panākt, lai tehniskās specifikācijas tiktu sagatavotas, nosakot funkcionālās un darbības prasības, un lai izvairītos no konkurences mākslīgas sašaurināšanas ar prasībām, kas izdevīgākas kādam konkrētam ekonomikas dalībniekam, atspoguļojot to piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu svarīgākos raksturlielumus, ko parasti piedāvā šis ekonomikas dalībnieks.
- 90 Tomēr jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/25 56. apsvērumu tā nedrīkst neņemt vērā obligātās prasības, kas konkrētajā jomā ir noteiktas citos Savienības tiesību aktos, it īpaši drošības un vides aizsardzības jomā, piemēram, apstiprinājuma prasību, kas šo pašu iemeslu dēļ ir iedibināta Direktīvā 2007/46.
- 91 Tātad, kā secinājumu 80. punktā norādījis ģenerāladvokāts, Direktīva 2014/25 nedrīkst kavēt Direktīvas 2007/46 piemērošanu, jo saskaņā ar pēdējās minētās direktīvas 3. apsvērumu tās mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa ceļu satiksmes drošību, veselības aizsardzību, vides aizsardzību, energoefektivitāti un aizsardzību pret nelikumīgu lietojumu. Tā kā Direktīva 2007/46 tieši šo mērķu sasniegšanas nolūkā nosaka pienākumu apstiprināt noteiktas transportlīdzekļu rezerves daļas, šāda prasība kļūst obligāta un nav apacejama, atsaucoties uz Direktīvu 2014/25.
- 92 Pamatlietās uzaicinājumi iesniegt piedāvājumu attiecās uz tādu sastāvdaļu piegādi, kas varēja būt *Iveco* oriģinālās vai līdzvērtīgas rezerves daļas. Kā norādīts šī sprieduma 77. punktā, Direktīvas 2007/46 IV pielikumā ietvertajos normatīvajos aktos paredzētās sastāvdaļas, uz kurām attiecas apstiprinājuma pienākums, var pārdot vai nodot ekspluatācijā tikai tad, ja par tām ir saņemts apstiprinājums.
- 93 Līdz ar to, lai atbilstu Direktīvā 2007/46 noteiktajām obligātajām prasībām, tā kā uz sastāvdaļām attiecas apstiprinājuma pienākums, par līdzvērtīgām minēto uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā noteikumu izpratnē ir uzskatāmas tikai tās sastāvdaļas, kas ir šādi apstiprinātas un tātad var tikt tirgotas.
- 94 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2007/46 10. panta 2. punkts, 19. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā par rezerves daļu piegādi sabiedriskajam pakalpojumam paredzētajiem autobusiem var pieņemt piedāvājumu, ar ko tiek piedāvātas tāda tipa sastāvdaļas, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā paredzētie normatīvie akti un kurām nav pievienots sertifikāts par šādu rezerves daļu tipa apstiprinājumu, ne arī pievienota informācija par šāda apstiprinājuma faktisku esamību, ciktāl šajos normatīvajos aktos ir paredzēts šāds apstiprinājums.

Par otro jautājumu

- 95 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2014/25 60. un 62. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem, ņemot vērā Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktā ietvertā termina “izgatavotājs” definīciju, netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai paredzētu autobusu rezerves daļu piegādi kā pierādījumu to sastāvdaļu līdzvērtīgumam, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā minētie normatīvie akti un kuras piedāvā pretendents, var akceptēt pretendenta iesniegtu līdzvērtīguma deklarāciju, ja minētais pretendents, kurš pats sevi klasificē kā sastāvdaļu izgatavotāju, ir tikai tālākpārdevējs vai tirgotājs.
- 96 Kā Tiesa ir norādījusi 2018. gada 12. jūlija spriedumā *VAR un ATM* (C-14/17, EU:C:2018:568, 35. punkts) attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras nosaka publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV 2004, L 134, 1. lpp.), 34. panta interpretāciju, “ja līguma dokumentācijā iekļautajās tehniskajās specifikācijās ir atsauce uz īpašu preču zīmi, izcelsmi vai ražošanu, līgumslēdzējai iestādei ir jāprasa, lai pretendents jau savā piedāvājumā sniegtu pierādījumus par tā piedāvāto produktu līdzvērtību minētajās tehniskās specifikācijās norādītajiem produktiem”.
- 97 Šajā spriedumā Tiesa arī ir precizējusi, ka līgumslēdzējai iestādei “ir rīcības brīvība, lai noteiktu līdzekļus, ko pretendenti var izmantot šīs līdzvērtības pierādīšanai savos piedāvājumos. Tomēr šīs pilnvaras ir jāizmanto tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes pielaistie pierādīšanas līdzekļi faktiski atļauj minētajai iestādei izdarīt lietderīgu tai iesniegto piedāvājumu izvērtējumu un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai to izdarītu”.
- 98 Tāda pati interpretācija ir jāizdara attiecībā uz Direktīvas 2014/25 – ar kuru ir aizstāta Direktīva 2004/17 – 60. un 62. pantu, jo šajos pantos, tāpat kā pēdējās minētās direktīvas 34. pantā, ir prasīts, lai pretendents, kurš vēlas izmantot tiesības piedāvāt produktus, kas ir līdzvērtīgi tiem, kuri definēti, atsaucoties uz konkrētu preču zīmi, izcelsmi vai ražošanu, jau savā piedāvājumā un ar jebkādiem atbilstošiem līdzekļiem sniedz pierādījumus par attiecīgo produktu līdzvērtību.
- 99 No šīs judikatūras izriet – lai gan līgumslēdzējai iestādei šajā ziņā ir rīcības brīvība, tās pieņemtajiem pierādīšanas līdzekļiem ir jāļauj tai efektīvi izvērtēt lietderīgu piedāvājumu, lai noteiktu, vai tas atbilst attiecīgajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu norādītajām tehniskajām specifikācijām.
- 100 Lai līdzvērtīgumu varētu uzskatīt par “piemērotu līdzekli” Direktīvas 2014/25 60. panta 5. punkta un 62. panta 2. punkta izpratnē, atbilstības deklarācija ir jāizdod iestādei, kas spēj nodrošināt šādu līdzvērtību, un tas nozīmē, ka šai iestādei jāuzņemas tehniskā atbildība par attiecīgajām sastāvdaļām un tās rīcībā jābūt nepieciešamajiem līdzekļiem, lai nodrošinātu šo sastāvdaļu kvalitāti. Taču šos nosacījumus var izpildīt tikai minēto sastāvdaļu ražotājs vai izgatavotājs.
- 101 Šādu interpretāciju apstiprina Direktīvas 2014/25 62. panta 2. punkts, kurā paredzēts, ka par atbilstīgu pierādījumu var būt “ražotāja tehniskā dokumentācija”, un tas nozīmē, ka šo pierādījuma izcelsme meklējama pie aplūkotās rezerves daļas ražotāja. Šī interpretācija atbilst arī Regulas Nr. 1400/2002 1. panta u) punktam, saskaņā ar kuru šajā regulā “atbilstošas kvalitātes rezerves daļas” ir ekskluzīvas rezerves daļas, kas izgatavotas jebkurā uzņēmumā, kurš katrā laikā

var apliecināt, ka rezerves daļu kvalitāte ir tāda pati kā detaļām, kuras izmanto vai kuras ir izmantotas attiecīgo transportlīdzekļu montāžai”. Lai gan šīs regulas darbība beidzās 2010. gada 31. maijā, tās 1. panta u) punktā bija apstiprināts – lai deklarācija būtu atbilstīga, to sagatavo ražotājs.

- 102 Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktu jēdziens “izgatavotājs” ir definēts kā “persona vai struktūra, kas apstiprinātājai iestādei atbild par visiem tipa apstiprināšanas vai atļauju piešķiršanas procesa aspektiem un par ražošanas atbilstības nodrošināšanu”, un nav būtiski, lai šī persona vai struktūra būtu tieši iesaistīta visos apstiprināšanas procesā iesaistītā transportlīdzekļa, sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķas tehniskas vienības izgatavošanas posmos.
- 103 Lai gan šī definīcija attiecas tikai uz tipa apstiprinājumam pakļautiem transportlīdzekļiem un rezerves daļām, tajā ir sniegtas lietderīgas norādes, lai noteiktu, ko var uzskatīt par sastāvdaļas “izgatavotāju”, lai pārbaudītu, vai līdzvērtīguma deklarācija, kuru sagatavojusi persona, kas kvalificējama kā šīs sastāvdaļas “izgatavotājs”, var būt atbilstīgs pierādījums. No šīs definīcijas izriet – lai uzņēmumu varētu kvalificēt par sastāvdaļas “izgatavotāju”, tam nav obligāti jābūt tieši iesaistītam visos šīs sastāvdaļas izgatavošanas posmos.
- 104 Šajā kontekstā nozīmīga ir arī Direktīvas 2007/46 3. panta 26. punktā ietvertā jēdziena “oriģinālas daļas vai aprīkojums” definīcija, saskaņā ar kuru, “ja nav pierādīts pretējais, uzskata, ka daļas ir oriģinālas, ja daļu izgatavotājs apliecina, ka daļas atbilst to sastāvdaļu kvalitātei, kuras izmanto attiecīgu transportlīdzekļu montāžā, un ir izgatavotas saskaņā ar transportlīdzekļa izgatavotāja parametriem un ražošanas standartiem”.
- 105 Proti, no šīs definīcijas izriet: lai varētu pierādīt, ka rezerves daļu var uzskatīt par oriģinālo rezerves daļu, šajā ziņā deklarācija ir jāiesniedz šīs sastāvdaļas izgatavotājam neatkarīgi no tā, ka minētā sastāvdaļa ir izgatavota atbilstoši transportlīdzekļa, kuram tā paredzēta, izgatavotāja noteiktajām tehniskajām specifikācijām un ražošanas standartiem.
- 106 Tātad jāsecina – lai tādos uzaicinājumos iesniegt piedāvājumu kā pamatlietās aplūkotie sastāvdaļas līdzvērtīguma deklarāciju varētu atzīt par atbilstīgu pierādījumu, tā ir jāizdod šīs sastāvdaļas izgatavotājam, lai gan izgatavotājam nav obligāti tieši jāiesaistās visos minētās sastāvdaļas izgatavošanas posmos.
- 107 Savukārt par atbilstīgu pierādījumu nevar uzskatīt līdzvērtīguma deklarāciju, ko iesniedzis tālākpārdevējs vai tirgotājs.
- 108 Lai gan iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai pamatlietās pretendents var kvalificēt par savu piedāvāto sastāvdaļu “izgatavotājiem”, – lai sniegtu lietderīgu atbildi šai tiesai, jāprecizē, ka pretēji tam, ko norādījuši daži lietas dalībnieki, kas piedalījās tiesvedībā Tiesā, faktam, ka pretendents ražo rezerves daļas, kas nav tās, kuras minētas aplūkotajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu, ka viņš ir reģistrēts tirdzniecības kamerā vai ka viņa darbība ir apliecināta ar kvalitātes sertifikātu, nav nozīmes, lai noteiktu, vai iesniedzējtiesa šo pretendentu var uzskatīt par to sastāvdaļu izgatavotāju, kuras tas ir ietvēris savā piedāvājumā.
- 109 Turklāt ir jānoraida arguments, saskaņā ar kuru jēdziena “izgatavotājs” plašāka interpretācija esot nepieciešama tādēļ, ka saskaņā ar dažām Savienības direktīvām patērētāju tiesību aizsardzības jomā – un it īpaši saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 1999/44/EK (1999. gada 25. maijs) par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām (OV 1999, L 171, 12. lpp.) 1. panta 2. punkta d) apakšpunktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes

Direktīvas (ES) 2019/771 (2019. gada 20. maijs) par atsevišķiem preču pārdošanas līgumu aspektiem, ar kuru groza Regulu (ES) 2017/2394 un Direktīvu 2009/22/EK un atceļ Direktīvu 1999/44/EK (OV 2019, L 136, 28. lpp.), 2. panta 4. punktu – jēdziens “ražotājs” esot jāsaprot tādējādi, ka ar to ir aptverts ekonomikas dalībnieks, kurš tikai tirgo precis, uz tām izvietojot preču zīmi, pats nemaz pēc būtības neiesaistīdamies izgatavošanas procesā. Proti, šo tiesību aktu mērķis, kā tas izriet no Direktīvas 1999/44 1. panta 1. punkta un Direktīvas 2019/771 1. panta, it īpaši ir nodrošināt patērētāju tiesību aizsardzību, un tādējādi tie nav nozīmīgi Savienības tiesību aktu par publisko iepirkumu interpretācijā.

- 110 Visbeidzot jāatgādina – kā izriet no šī sprieduma 96. punktā minētās judikatūras –, ka pretendenta piedāvāto produktu līdzvērtības pierādījums salīdzinājumā ar tiem, kas definēti uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu tehniskajās specifikācijās, jau ir jāsniedz piedāvājumā un ka šis pierādījums faktiski ļauj līgumslēdzējam subjektam lietderīgi novērtēt tam iesniegtos piedāvājumus. Iesniedzējtiesas ziņā ir pārbaudīt, vai tā tas ir pamatlietās.
- 111 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/25 60. un 62. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ņemot vērā Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktā ietverto jēdziena “izgatavotājs” definīciju, ar tiem netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai paredzētu autobusu rezerves daļu piegādi kā pierādījumu to sastāvdaļu līdzvērtīgumam, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā minētie normatīvie akti un kuras piedāvā pretendents, var akceptēt pretendenta iesniegtu līdzvērtīguma deklarāciju, ja minēto pretendentu pašu nevar klasificēt kā šo sastāvdaļu izgatavotāju.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 112 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospiež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī šādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanai (pamatdirektīva), 10. panta 2. punkts, 19. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

ar tiem netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā par rezerves daļu piegādi sabiedriskajam pakalpojumam paredzētajiem autobusiem var pieņemt piedāvājumu, ar ko tiek piedāvātas tāda tipa sastāvdaļas, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā paredzētie normatīvie akti un kurām nav pievienots sertifikāts par šādu rezerves daļu tipa apstiprinājumu, ne arī pievienota informācija par šāda apstiprinājuma faktisku esamību, ciktāl šajos normatīvajos aktos ir paredzēts šāds apstiprinājums.

- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK, 60. un 62. pants**

ir jāinterpretē tādējādi, ka,

nemot vērā Direktīvas 2007/46 3. panta 27. punktā ietvertu jēdziena “izgatavotājs” definīciju, ar tiem netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai paredzētu autobusu rezerves daļu piegādi kā pierādījumu to sastāvdaļu līdzvērtīgumam, uz kurām attiecas Direktīvas 2007/46 IV pielikumā minētie normatīvie akti un kuras piedāvā pretendents, var akceptēt pretendenta iesniegtu līdzvērtīguma deklarāciju, ja minēto pretendentu pašu nevar klasificēt kā šo sastāvdaļu izgatavotāju.

[Paraksti]